

Komunikat prasowy

Luksemburg, 13 grudnia 2017 r.

Misje obserwacji wyborów – w odpowiedzi na zalecenia podejmowane są wprawdzie odpowiednie działania, ale potrzebne jest lepsze monitorowanie – twierdzą unijni kontrolerzy

W nowym sprawozdaniu Europejski Trybunał Obrachunkowy informuje, że należy włożyć więcej wysiłków w pomoc państwom we wdrażaniu zaleceń sformułowanych przez unijnych obserwatorów wyborów. Zdaniem kontrolerów w ostatnich latach nastąpiła poprawa w sposobie przedstawiania zaleceń, ale podczas ich opracowywania konieczne jest zasięgnięcie w większym stopniu opinii u zainteresowanych stron w terenie.

Nie ingerując w organizację samych wyborów, unijni obserwatorzy wyborów gromadzą i analizują fakty dotyczące procesu wyborczego i formułują niezależną ocenę. Dwa miesiące po dniu wyborów wydają oni obszerne sprawozdanie, w którym formułują zalecenia dotyczące tego, jak udoskonalić ramy przyszłych wyborów. W zaleceniach poruszanych jest wiele zagadnień, od rejestracji wyborców po przemoc wyborczą. Są one przedstawiane władzom państwa przyjmującego, które nie są formalnie zobowiązane do ich wdrożenia.

Kontrolerzy zbadali, czy Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) i Komisja Europejska zapewniły państwom przyjmującym wystarczające wsparcie, by mogły one zrealizować zalecenia sformułowane w wyniku misji obserwacji wyborów w Ghanie, Jordanii, Nigerii i na Sri Lance. W kontroli skupiono się na wyborach poddanych obserwacji po 2010 r.

– Monitorowanie realizacji zaleceń jest niezbędne w celu zapewnienia jak największego oddziaływania obserwacji wyborów – **stwierdził Ville Itälä, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie.** – Jeśli państwo przyjmujące nie wyeliminuje niedociągnięć wyborczych, zachodzi ryzyko, że w następnych wyborach wystąpią one ponownie, a nawet – że będą bardziej poważne.

Kontrolerzy doszli do wniosku, że ESDZ i Komisja podejmowały odpowiednie działania, aby wspierać realizację zaleceń. W ostatnich latach sposób prezentacji tych zaleceń polepszył się, ale potrzeba więcej konsultacji w terenie. W ramach wspierania realizacji zaleceń ESDZ i Komisja prowadziły dialog polityczny i zapewniały wsparcie procesu wyborczego, ale misje powyborcze nie są organizowane tak często, jak mogłoby to mieć miejsce. Co więcej, jak podkreślają kontrolerzy, brakuje scentralizowanego wykazu wszystkich zaleceń, a ich wdrażanie nie jest poddawane systematycznej ocenie.

Koszty misji obserwacji wyborów są bardzo zróżnicowane i zależą od konkretnych okoliczności. Z ostatnich dostępnych danych liczbowych wynika jednak, że średni koszt misji wynosi 3,5 mln euro. W latach 2015–2017 pula środków budżetowych przydzielonych na obserwację wyborów wynosiła średnio 44 mln euro

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luksemburg

E-mail: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

rocznie.

Zdaniem kontrolerów ESDZ powinna:

- dbać o to, by zalecenia były zgodne z wytycznymi redakcyjnymi i odnośnym wzorem;
- zapewniać, aby przed sfinalizowaniem sprawozdania uczestnicy misji zasięgaliby opinii u zainteresowanych stron w państwie przyjmującym w sprawie treści zaleceń;
- dopilnować, aby wyznaczony termin spotkania z udziałem zainteresowanych stron przypadał co najmniej cztery dni robocze po publikacji sprawozdania;
- w miarę możliwości organizować misje powyborcze w państwach, w których przeprowadzono unijne misje obserwacji wyborów;
- utworzyć centralne repozytorium zaleceń i monitorować postępy w ich realizacji.

Informacje dla redaktorów

Obserwacja wyborów to istotne narzędzie wspierania demokracji, praw człowieka i praworządności. Właściwie przeprowadzone wybory mogą przyczynić się do pokojowego przekazania władzy politycznej. Od czasu ustanowienia w 2000 r. metodyki obserwacji wyborów UE wysłała 138 misji obserwacji wyborów do 66 państw w Afryce, na Bliskim Wschodzie, w Azji i Ameryce Łacińskiej. Prawie połowa z tych misji jest przeprowadzana w Afryce.

Na czele misji obserwacji wyborów staje zazwyczaj poseł do Parlamentu Europejskiego, który jest mianowany przez Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz pełni rolę głównego obserwatora misji. Obserwatorzy są zobowiązani do zachowania pełnej bezstronności i nie mogą faworyzować żadnej ze stron w procesie wyborczym.

Sprawozdanie specjalne nr 22/2017 pt. „Misje obserwacji wyborów – w odpowiedzi na zalecenia podejmowane są wprawdzie odpowiednie działania, ale potrzebne jest lepsze monitorowanie” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.